

Opas 41 Viimeiset tulevat ensimmäisiksi!

Temppelein valtaapitävät turhautuivat kuullessaan Jeesuksen herättäneen ystävänsä Lasaruksen kuolleista. Neuvostolle lähetettiin kutsu kokoontua: ”Mitä meidän pitäisi tehdä?” he kysyivät. ”Se mies tekee paljon tunnustekoja. Jos annamme hänen jatkaa näin, häneen uskovat kohta kaikki, ja silloin roomalaiset tulevat ja ottavat meiltä sekä tämän pyhän paikan että koko kansamme.” (Joh. 11:46–48.)

Kaifas oli ärtynyt. ”Te ette ymmärrä yhtään mitään”, hän esitti vastalauseenaan. ”Ettekö te käsitä, että jos yksi mies kuolee kansan puolesta, se on teille parempi kuin että koko kansa joutuu tuhoon?” Johannes kirjoittaa edelleen: ”Siitä päivästä lähtien neuvoston tavoitteena oli surmata Jeesus. Sen tähden Jeesus ei enää liikkunut avoimesti” juutalaisten keskuudessa vaan vetäytyi Efraimiin Pohjois-Juudeaan¹, joka sijaitsi Samarian ja Galilean rajojen läheisyydessä autiomaan reunalla. (Joh. 11:49–54.)

Näinä vaarallisina aikoina Jeesus edelleen varusti opetuslapsiansa (Luuk. 17:22 ja 18:1). Tulet huomaamaan, että teemana oli usein se, miten viimeiset, nöyrät, syntiset, pienet lapset, palvelijat ja orjat tulevat olemaan ensimmäisiä!

Lue Luuk. 17:11–19:28; Matt. 19:1–20:34; Mark. 10:1–52
Jerry D. Thomas, *Messiah*, luvut 60–61 tai Ellen White, *Rakkaudella Isältä*, luvut 60–61

Mitkä olivat ne keskeiset perusteet, jotka Jeesus halusi kansanliikkeen johtajien omaksuvan?

- Kiittämättömyyden sietäminen: Luuk. 17:11–19
- Hänen valtakuntansa kansanliikkeen luonteen ymmärtäminen: Luuk. 17:20–37
- Hellittämätön luottamus Jumalaan: Luuk. 18:1–8
- Omaan vanhurskauteen luottamisen mielettömyys: Luuk. 18:9–14

Pako Pereaan

Jeesus kulki Jordanvirran laakson itäiselle puolelle Pereaan opetuslastensa kanssa suuren väkijoukon seuratussa heitä. Siellä vuoret nousevat jyrkästi vasten takana olevaa autiomaata. Galilean hallitsija Herodes Antipas oli vallanpitäjä myös Peraan alueella. Siellä on Nebonvuori, jossa vuorenhuipulle rakennetussa linnoitetussa Makheruksen palatsissa Johannes Kastajan uskotaan tulleen mestatuksi.

Mitä Jeesus halusi opetuslastensa tai kansanliikkeen johtajiensa oppivan?

- Fariseukset tulevat testaamaan Jeesusta: Matt. 19:1–12; Mark. 10:1–12

Mitä opetuslasten tuli oppia?

- Pieniä lapsia tuotiin siunattavaksi: Matt. 19:13–15; Mark. 10:13–16; Luuk. 18:15–17

Mitä Jeesus opetti kansanliikkeensä johtajille?

- Rikas korkeassa asemassa oleva nuori mies tuli kysymään, miten saisi ikuisen elämän: Matt. 19:16–30; Mark. 10:17–31; Luuk. 18:18–30

Mitä Jeesus halusi kansanliikkeensä johtajien oppivan tästä kohtaamisesta?

- Millä tavoin vertaus maanomistajan täydellisestä vallasta havainnollistaa Jumalan valtakunnan radikaalia luonnetta? Matt. 20:1–16

Tie kuolemaan

Nyt, kun pääsiäinen oli lähellä, Jeesus palasi Jordanvirran yli suunnaten kulkunsa Jerikoa kohti kulkien vaikeakulkuisen Wadi Qeltin (Nahal Pratin) kautta Jerusalemiin. Jerikon läpi menevä tie ohitti Herodes Suuren rakennuttaman teatterin, jonka hän oli pystyttänyt kestitäkseen vieraitaan. Ehkä tie alitti myös akveduktin, joka toi vettä hänen talvipalatsinsa altaisiin. Tämä maanviljelyksen keskus, jossa oli kattava valikoima hedelmiä sekä laajat taateliviljelmät, oli Jeesuksen aikaan ”talvinen lomanviettopaikka Jerusalemin aristokraateille”.²

Jossain vaiheessa Jeesus pyysi opetuslapsiansa sivuun uskoutuen heille, että hän tulisi petetyksi, pilkatuksi, ruoskituksi ja ristiinnaulituksi Jerusalemissa – tullakseen herätetyksi kuolleista kolme päivää myöhemmin! Tämä oli kolmas kerta, kun Jeesus ennusti kuolemansa,³ mutta he olivat silti hämmentyneitä: ”Opetuslapset eivät ymmärtäneet Jeesuksen sanoista mitään” (Luuk. 18:34, lue myös Matt. 20:17–19; Mark. 10:32–34 ja Luuk. 18:31–34.)

Tältä viimeiseltä matkalta on kirjattu ylös jälleen kolme välikohtausta (joista kaksi Jerikon lähellä) ja yksi vertaus. Mitä oivalluksia niistä nousee Jeesuksen valtakunnan kansanliikettä ajatellen?

- Pyyntö saada poliittinen arvoasema: Matt. 20:20–28; Mark. 10:35–45

Esitetty pyyntö oli outo ottaen huomioon, että Jeesus oli juuri ennustanut oman kuolemansa. Mitä perustavanlaatuisia periaatteita Jeesus halusi korostaa? Matt. 20:25–26

- Epätoivoinen pyyntö saada näkökyky: Matt. 20:29–34; Mark. 10:46–52 ja Luuk. 18:35–43

Mitä opetuslasten tuli oppia tästä?

- Puuhun kiipeäminen Jeesuksen näkemisen toivossa: Luuk. 19:1–10

Matkallaan ristiinnaulittavaksi Jeesus edelleen teki uusia opetuslapsia varustaen heitä. Sakkeus oli tyypillinen rauhanrakentaja – vastaanottavainen, vieraanvarainen, tunnettu ja vaikutusvaltainen (Luuk. 10:5–9)! Jeesus vieraili hänen kodissaan aiheuttaen harmistusta väkijoukossa. Miksi? Mitä Jeesus tarkoitti tällä?

- Vertaus, jonka Jeesus kertoi, heijasteli tuon ajan hallitsijoiden väkivaltaa (Matt. 20:1–16). Miksi luulet Jeesuksen puhuneen siitä? Mikä mahtaa olla vertauksesta löydettävä tärkeä valtakuntaa koskeva periaate, vaikka kaikki vertauksen yksityiskohdat eivät olekaan sovellettavissa kirjaimellisesti?

Saapuminen Betaniaan

Jeesus saapui Betaniaan kuusi päivää ennen pääsiäistä (Joh. 12:1). Juhlille saapuneet ihmiset parveilivat temppeelialueella pyrkien löytämään hänet; papit ja fariseukset etsivät häntä pidättääkseen hänet (Joh. 11:55–57).

Jerusalemista on vain kolmen kilometrin matka Betaniaan, joka sijaitsee harjun toisella puolella, Öljymäen itäisillä rinteillä ilman näköyhteyttä Jerusalemiin. Arkeologi ja Qumran-tutkija Jigael Jadin on päätellyt Betanian olevan yksi niistä Jerusalemin itäpuolella olevasta kolmesta kylästä, jotka mainitaan ns. Temppeликäärössä, ”jossa essealaisten spitaalisten ja muista epäpuhtauksista kärsivien sallittiin asettua olemaan”.⁴ Heille ei annettu lupaa tulla kaupunkiin tai temppeelialueelle (3. Moos. 13:45–46), ja näin ollen Betania, joka sijaitsi temppeleistä itään (samoin kuin Beetfagen kylä hieman kauempana harjulla) tarjosi loistavan asuinalueen heille.

Betania oli se paikka, jossa Jeesus kutsuttaisiin hänen kunniaukseen järjestetyille päivällisille spitaalisen Simonin kotiin. Samaisissa pidoissa Maria voitelisi Jeesuksen jalat kalliilla tuoksuöljyllä sisarensa Martan palvellessa vieraita ja kuolleista herätetyn Lasarus-veljen loikoillessa muiden miesten kanssa pöydän ympärillä. (Matt. 26:6–13; Mark. 14:3–9; Joh. 12:2–8.)⁵

Mietteesi ja kysymyksesi

- Mitkä ovat ne keskeiset asiat, joita Jeesus toisti ja vahvisti näinä vaarallisina aikoina?

Jakaminen

Mitä kerrot tällä viikolla ystävillesi?

Mitä voisit kertoa niille, joita sinä johdat Jeesuksen luokse?

Opas 41

¹ Thomas & Gundry 1988:157 – jakeen Joh. 11:54 merkinnät.

² Artikkelit 'Jericho', <http://en.wikipedia.org/wiki/Jericho>.

³ Ensimmäinen kerta tapahtui Kesarean Filippissä (Matteus 16:21–26; Markus 8:31–37; Luukas 9:22–25) ja toinen hänen palattuaan kirkastusvuorelta Galileaan (Matteus 17:22–23; Markus 9:30–32; Luukas 9:43–45).

⁴ Pixner 2005:56–57 – tämän kappaleen taustatietoja ja lainauksia varten.

⁵ Pixner 2005:18, 56–57 ehdottaa, että Lasarus, Martta ja Maria olivat ”ilmeisesti naimattomia”, minkä tuohon aikaan käsitettiin olevan essealaisille kuuluva hyve.